

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516202345
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:1516202345.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobkyne: Poľnohospodárska Pôda s.r.o., so sídlom Bratislava, Žehrianska 3179/3, IČO: 44 138 369, zastúpená: Advokátska kancelária LawService, s.r.o., so sídlom Stráž 3/223, Zvolen, IČO: 36 861 723, proti žalovanému: Y. R., nar. XX. XX. XXXX, B., ul. J. Z. XXA, zastúpený: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo nám. 23, IČO: 36 833 533, za účasti intervenienta MH Invest II, s.r.o., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 100, IČO: 50021150 zastúpený: Advokátska kancelária REDANT s.r.o., so sídlom Bratislava, Konventná 6, IČO: 53682581, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu B. (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 02. marca 2021 pod č. k. 15C/113/2016-270 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, týkajúcej sa zamietnutia žaloby žalobcu a v časti trov konania, p o t v r d z u j e .

Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol a taktiež aj žalobu žalobkyne zamietol. Žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil záver, že žalobkyňa ako kupujúci a žalovaný ako predávajúci, uzavreli dňa 17. 06. 2015 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. I., obec I., okres B., zapísaných na liste vlastníctva číslo XXXX, parcely registra „C“ parc. č. XXXX - orná pôda o výmere 717 m² (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“) za kúpnu cenu 501,98 eura. Návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bol Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor doručený dňa 02. 07. 2015. Žalovaný od kúpnej zmluvy odstúpil a následne, ako predávajúci, predmetnú spornú nehnuteľnosť previedol kúpnu zmluvou na spoločnosť MH Invest s.r.o., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 100 za kúpnu cenu 10833,87 eura. Spoločnosť MH Invest s.r.o. previedla nehnuteľnosť na spoločnosť MH Invest II s.r.o., ktorá bola zapísaná ako vlastníč predmetnej nehnuteľnosti v podiele 1/1. Následne bola nehnuteľnosť vyvlastnená rozhodnutím o vyvlastnení zo dňa 18. 08. 2016, v dôsledku čoho prešlo vlastnícke právo k nehnuteľnosti na spoločnosť MH Invest s.r.o.

1.2. Podanou žalobou sa pôvodne žalobkyňa domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti. V priebehu konania podala návrh na zmenu žaloby a domáhala sa určenia, že bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území I., obec I., okres B., zapísanej Okresným úradom B., katastrálny odbor na parcela registra „C“ evidovaná na mape určeného

operátu, parcelné číslo XXXX druh pozemku ostatná plocha o výmere 717 m² (aktuálne je súčasťou pozemku registra „C“ parc. č. XXXX o výmere 106354 m², ostatné plochy, k.ú. I.), ku dňu jej vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 18. 08. 2016 č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10. 10. 2016 č. 24929/2016/B624-SV/64203/To (ďalej len „rozhodnutie o vyvlastnení“).

1.3. Po právnej stránke súd prvej inštancie napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 137, § 228 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), § 46 ods. 1, § 123, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 132 ods. 1, § 133 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 6 ods. 6 zákona číslo 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o vyvlastnení pozemkov“), § 3 ods. 5 zákona číslo 175/1999 Z.z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov.

1.4. Súd prvej inštancie zamietnutie návrhu žalobkyne na prerušenie konania odôvodnil tým, že konanie o neplatnosť vyvlastnenia sp.zn. 11S/259/2016, vedené na Krajskom súde v Nitre, ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, nebolo skončené, avšak ani prípadným zrušením vyvlastňovacieho rozhodnutia by sa žalobkyňa nestala vlastníčkou nehnuteľnosti. Ak by bolo zrušené vyvlastňovacie rozhodnutie, bola by zrušená aj časť o úschove, a v prípade, že by sa chcela žalobkyňa domáhať určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nemala by naliehavý právny záujem na určení, že bola vlastníčkou v minulosti. Predmetné neskončené konanie o zrušení vyvlastňovacieho rozhodnutia nemá vplyv na rozhodnutie v tejto veci a súd prvej inštancie nemal dôvod na prerušenie konania.

1.5. Súd prvej inštancie žalobu žalobkyne vo veci samej, t.j. vo veci určenia vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam zamietol z dôvodu, že žalobkyňa na podanej žalobe nemá naliehavý právny záujem. Následne sa meritom veci ďalej nezaoberal. Nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení zdôvodnil aj tým, že aj v prípade, ak by bola žalobkyňa v konaní úspešná, neprinieslo by to žiadnu zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, či sporných strán. Žaloba podaná žalobkyňou je určovacou žalobou a môže sa jej domáhať iba vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej neistoty medzi stranami sporu, ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť a právne postavenie žalobkyne je ohrozené. Konštatoval, že ani jedna z týchto podmienok splnená nebola.

1.6. Žalovaný previedol kúpnu zmluvou vlastnícke právo k nehnuteľnosti na spoločnosť MH Invest s.r.o. pričom mu vyplatená kúpna cena. Spoločnosť MH Invest s.r.o. previedla nehnuteľnosť spoločnosti MH Invest II s.r.o., následne bola nehnuteľnosť vyvlastnená právoplatným rozhodnutím vyvlastňovacieho orgánu. Vlastníkom nehnuteľnosti je v katastri nehnuteľností zapísaná spoločnosť MH Invest, s.r.o. (aktuálne č. LV XXXX, k.ú. I.). Daný stav nie je možné zmeniť podanou žalobou na určenie vlastníctva, bez toho, aby nebol stranou sporu subjekt, ktorý, ako vlastník nehnuteľnosti, je zapísaný v katastri nehnuteľností. Nadobudnutie vlastníctva vyvlastnením je osobitný druh nadobudnutia vlastníctva, ktoré nie je odvodené od práv právneho predchodcu. Aktuálny evidovaný vlastník nehnuteľnosti nie je právnym nástupcom žalovaného.

1.7. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení ani z dôvodu uplatňovania si náhrady za vyvlastnenie. Žalovaný mal vyplatenú kúpnu cenu a úschova náhrady za vyvlastnenie sa týka vzťahu medzi spoločnosťami MH Invest s.r.o. a MH Invest II s.r.o. Žalobkyňa by ani v prípade vyhovenia žalobe nevznikol zákonný nárok na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie. Žalobkyňa ani po zmene žaloby nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a to aj z dôvodu, že podľa § 137 písm. c/ CSP súd rozhoduje, či tu právo je alebo nie je a nie o tom, či tu právo bolo alebo nebolo. Nejde o žalobu, ktorá rieši aktuálnu otázku. Žalobkyňa nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože vzhľadom na vznik predkupného práva štátu po uzatvorení zmluvy, ale pred vznikom vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností (pričom predkupné právo štátu bolo následne uplatnené), nikdy žalobkyňa nebola a ani nemohla byť zapísaná ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti, t.j. nenadobudla, ani nemôže nadobudnúť vlastnícke právo.

1.8. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval nedostatok vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného, ktorý nie je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. Žalovaný preto nie je pasívne legitimovaný a žaloba voči nemu nie je dôvodná. Vo vzťahu k poznámke podľa § 228 ods. 2 CSP, súd prvej inštancie konštatoval, že táto síce pôsobí aj voči neskorším nadobúdateľom nehnuteľnosti, prioritne má však upozorňovať na to, že v prebiehajúcim konaní môže byť určené vlastnícke právo osoby, ktorá si dala poznámku zapísať a prípadné pozitívne rozhodnutie sa bude vzťahovať aj neskorších vlastníkov. V tomto konaní žalobkyňa nežiada dosiahnutie zápisu jeho osoby ako vlastníka do katastra nehnuteľností, ale ide mu o vyplatenie náhrady za pozemok. Poznámka má význam len vtedy, ak dôjde

na základe rozhodnutia k zápisu nového vlastníka do katastra nehnuteľností. V danej veci aj v prípade pozitívneho výroku by žalovaný nikdy nemohol byť ako vlastník zapísaný do katastra nehnuteľností, preto nie je toto ustanovenie na danú vec aplikovateľné a teda žalovanému nesvedčí pasívna vecná legitímácia (ako vlastník nehnuteľnosti je aktuálne vedená iná osoba).

1.9. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6Co/25/2016 z 11. 03. 2015, sp.zn. 8Co/297/2018 v obdobnej veci a v neposlednom rade aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 01. 2021 sp.zn. 1Cdo/36/2020 taktiež v obdobnej veci, v ktorej bolo dovolanie žalobkyne odmietnuté.

1.10. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Náhradu trov konania priznal v plnej výške žalovanému, nakoľko vo veci mal plný úspech, pričom v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo je v tomto prípade žalovaný, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, má právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane a v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla odvolaním žalobkyňa dôvodiac dôvodmi uvedenými v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (písm. f/ § 365 ods. 1 CSP) a ustanovením § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1. Odvolateľka v prvom rade namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia, nesprávny procesný postup a nesprávne právne posúdenie veci. Namieta nedostatočné a nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku, nakoľko sa v ňom nenachádzajú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky relevantné právne a skutkové otázky. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku naliehavého právneho záujmu a na základe vykonaných dôkazov dospel nielen k nesprávnym skutkovým zisteniam, ale tieto i nesprávne právne posúdil. Rozhodnutie je arbitrárne, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces. Záver, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem ani z dôvodu domáhania sa náhrady za vyvlastnenie, je arbitrárnym rozhodnutím. Je zjavné, že finančné prostriedky boli reálne zložené do úschovy súdu a dosiaľ nedošlo k ich vyplateniu. V dôsledku vyvlastnenia by aktuálne žaloba na určenie vlastníctva nemohla byť úspešná, čo bolo dôvodom zmeny žaloby. Iná situácia by mohla nastať po zrušení rozhodnutia o vyvlastnení. Súd prvej inštancie tejto skutočnosti nevenoval žiadnu pozornosť.

2.2. Za nesprávny považuje záver súdu, že voči žalovanému sa nemohla žalobkyňa oprávnene domáhať určenia vlastníctva v čase vyvlastnenia. K vyvlastneniu dochádza rozhodnutím správneho orgánu, pričom do vyvlastnenia došlo k niekoľkým prevodom, ku ktorým vklady boli povolené. Vzhľadom na zápis poznámky o tomto súdnom konaní je vylúčená dobromyseľnosť týchto nadobúdateľov.

2.3. Odvolateľka ďalej dôvodí, že finančné prostriedky boli zložené do úschovy Okresného súdu Nitra sp.zn. 12U/4/2016, čím došlo k splneniu záväzku vyvlastniteľom. Pokým by konanie o určenie vlastníctva neprebiehalo, tak by žiaden dôvod pre úschovu finančných prostriedkov neexistoval, nakoľko tie by boli vyplatené vyvlastnenému (MH Investu II, s.r.o.). Z rozhodnutia o vyvlastnení je zjavné, že k takémuto vyplateniu náhrady nedošlo. Z týchto dôvodov nemôže obstať záver, že žalobkyňa na požadovanom určení nemá naliehavý právny záujem. Žalobkyňa v návrhu na zmenu žaloby špecifikovala, prečo nie je možné v konaní určiť vlastnícke právo s tým účinkom, aby bolo spätne zapísané do katastra nehnuteľností, avšak je potrebné určiť, kto bol vlastníkom ku dňu vyvlastnenia. S touto argumentáciou sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Zdôraznila, že na účely vyplatenia náhrady za vyvlastnenie predmetnej nehnuteľnosti nemohol petit žaloby formulovať inak, ako na určenie, že bol vlastníkom nehnuteľnosti ku dňu vyvlastnenia, napr. ako určenie platnosti kúpnej zmluvy, nakoľko takéto určenie by vzhľadom na ďalšie prevody dotknutej nehnuteľnosti nemohlo byť pre uvedený účel smerodajné.

2.4. Súd prvej inštancie otázku naliehavého právneho záujmu nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žalovaný má byť aktuálny vlastník. Spornou je otázka platnosti zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným, od čoho sa odvíja nárok na vyvlastňovaciu náhradu. Rozsudok súdu o určení vytvorí základ pre následné vydanie úschovy, teda žalobou žalobkyňa sleduje vytvorenie právneho základu pre vydanie úschovy. Súd prvej inštancie tiež vec nesprávne právne posúdil, keď skonštatoval, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem ani z dôvodu uplatňovania si náhrady za vyvlastnenie z dôvodu, že v tomto prípade žalovaný mal vyplatenú kúpnu cenu spoločnosťou MH Invest s.r.o., pretože kúpnu zmluvou vznikol nový právny vzťah, avšak nič to nemení na tom, že náhradu nebolo možné

dosiaľ vyplatiť z dôvodu, že nebolo zrejmé, kto bol vlastníkom. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 144/2010. Dospela k záveru, že nakoľko žalovaný nebol vlastníkom pozemku, nemohlo ďalej dôjsť k platným prevodom, a to najskôr na spoločnosť MH Invest, s.r.o. a následne na MH Invest II. Zdôraznila, že rozhodnutie má pre ňu význam spočívajúci aj v odstránení právnej neistoty. Výrok súdu má pre ňu význam v aktuálnom čase, keďže pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie je potrebné rozhodnutie súdu. Citoval z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 254/2009 týkajúci sa návrhu na zmenu žaloby.

2.5. Za nesprávny považuje aj záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobkyňa sa vlastníkom nestala, lebo jej vlastnícke právo nebolo zapísané z dôvodu predkupného práva štátu a znamená vo svojej podstate odopretie spravodlivosti. Dôvodil, že zmluva je platná a účinná dňom jej podpisu, rozhodnutie o vklade nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal účinnosť zmluvy. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 124/2003. Dodal, že existencia konania o úschovách ešte neznamená, že by naliehavý právny záujem v prejednávanej veci nebol daný. Zdôraznil, že konanie o určenie vlastníckeho práva začalo skôr. Nestotožnil sa so záverom Najvyššieho súdu SR vo veci sp.zn. 1Cdo/36/2020, ktorým bolo dovolanie v skutkovo zhodných veciach odmietnuté, v tom smere, že právne posúdenie nemôže znamenať porušenie práv účastníka konania, nakoľko keď súd dospeje k nesprávnemu záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu, nedôjde k posudzovaniu merita veci a teda účastník konania nemôže uplatňovať svoje procesné práva.

2.6. Odvolateľka sa nestotožnila ani so záverom súdu prvej inštancie, týkajúceho sa konštatovania nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného. Dôvodil, že v žalobe uvádzal, aký vzťah je medzi ním a žalovaným v prvom rade a H. (resp. k jej právnym nástupcom, a tiež k akým ďalším prevodom, resp. právnym skutočnostiam (vyvlastnenie) došlo. Nakoľko v čase vyvlastnenia nebolo zrejmé, koho vlastnícke právo malo byť vyvlastnené, nemožno dôjsť k záveru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva proti žalovaným v prvom, treťom, štvrtom a piatom rade. Nemožno žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalovaní v prvom, treťom, štvrtom a piatom rade nie sú vecne pasívne legitimovaní, nakoľko vecná legitímácia nemá pri určovacej žalobe relevanciu, musí však existovať naliehavý právny záujem voči označenému žalovanému, čo je v posudzovanom prípade naplnené, nakoľko zmluva, od ktorej žalobca odvodzuje svoje vlastnícke právo bola uzavretá so žalovaným v prvom rade a H. P. právnou predchodkyňou žalovaných v treťom, štvrtom a piatom rade.

2.7. Citujúc ustanovenie § 228 CSP dôvodil, že súd prvej inštancie vec v tomto smere nesprávne právne posúdil. Podľa jeho názoru, každý iný výklad ustanovenia § 228 ods. 2 CSP popiera jeho účel, ktorým je práve predchádzanie situáciám, keď žalovaný ako vlastník nehnuteľnosti, zapísaný v katastri nehnuteľností, napriek tomu, že má vedomosť o tom, že jeho vlastnícke právo je spochybnené právne relevantným spôsobom, vecnoprávne nakladá s nehnuteľnosťou. Takýto výklad by z uvedeného zákonného ustanovenia robil ustanovenie obsolentné, nakoľko by sťažoval pozíciu žalobcu pri uplatňovaní jeho práv na súde. Z uvedeného vyplýva, že ak by bol právoplatný rozsudok o určení vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti záväzný i pre spoločnosť MH Invest s.r.o. a spoločnosť MH Invest II s.r.o., nemožno žalobu zamietnuť z dôvodu, že by žalobca nemal naliehavý právny záujem na navrhovanom určení, alebo že by žalovaný nebol pasívne vecne legitimovaný, nakoľko skutočnosť, či je spoločnosť MH Invest II s.r.o. stranou v konaní, nie je v tomto prípade relevantná. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie skutkové okolnosti posúdil v neprospech realizácie práva na spravodlivé súdne konanie.

2.8. Navrhuje zmeniť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a určiť, že žalobkyňa bola vlastníkom žalovaných nehnuteľností ku dňu jeho vyvlastnenia a žiada priznať náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj na odvolacom súde.

3. Žalovaný k odvolaniu žalobkyne v písomnom vyjadrení sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne, presvedčivé a vyčerpávajúco odôvodnené, rešpektujúce právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Z podaného odvolania vyplýva, že žalobkyňa sa odmieta zmieriť so skutočnosťou, že súd prvej inštancie v súlade s ustálenou aplikačnou praxou všeobecných súdov postupoval správne, keď žalobu ako nedôvodnú zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. Zákonnosť tohto postupu vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo 9/2006, 2Cdo 321/2007.

3.1. Nestotožnil sa ani s tvrdením žalobkyne o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie. Pre objasnenie skutkového stavu dodal, že kúpnu zmluvu žalovaný ako predávajúci uzatvoril so žalobkyňou vo svojom vlastnom dome, v ktorom ho žalobkyňa navštívila a naliehala na žalovaného, že orná pôda nemá cenu. Následne mu predložila kúpnu zmluvu, ktorú si vzhľadom na zdravotný stav, vek ani nestihol prečítať a podpísal ju. Vyhotovenie kúpnej zmluvy

doteraz neobdržal. Až katastrálny odbor zrušil na základe protestu prokurátora vklad vlastníckeho práva v prospech žalobkyne z dôvodu porušenia predkupného práva štátu a jeho vlastnícke právo bolo obnovené. V tejto súvislosti poukázal na judikát Najvyššieho súdu SR R 54/2018. Keďže k predmetnému pozemku existovalo predkupné právo štátu (významná investícia na základe uznesenia Vlády SR č. 401/2015), bol povinný ho rešpektovať a preto prijal ponuku spoločnosti MH Invest. Následne došlo k vyvlastneniu vlastníckeho práva MH Invest s.r.o., ktorý nadobudol vlastnícke právo k pozemku originárnym spôsobom (v tomto prípade si nadobúdateľ vlastnícke právo neodvodzuje od vlastníckeho práva svojho právneho predchodcu). V prípade, ak by žalovaný ponuku od MH Invest s.r.o. neprijal, bolo by mu jeho vlastnícke právo vyvlastnené.

3.2. Kúpna zmluva je absolútne neplatná pre porušenie predkupného práva štátu, ktoré bolo obídene uzavretím predmetnej kúpnej zmluvy so žalobkyňou. Záver súdu prvej inštancie uvedený v napadnutom rozhodnutí vychádza z ustálenej súdnej praxe v skutkovo a právne obdobných veciach (10SŽRK/8/2017 zo dňa 19. 06. 2018), ale aj z uznesenia Krajského súdu v Nitre napr. sp.zn. 12Co/40/2020 zo dňa 19. 05. 2020.

3.3. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý odvolaním napadla žalobkyňa, ako vecne správny potvrdiť a priznať žalovanému plnú náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalobkyne podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, nakoľko nezistil skutočnosti odôvodňujúce zmeniť, resp. zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti.

5. V predmetnej veci sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území I., okres B., zapísanej na LV č. XXXX, parcela registra „C“, parcelné číslo XXXX, orná pôda o výmere 717m². V priebehu konania žalobkyňa predložila súdu prvej inštancie návrh na zmenu žaloby a domáhala sa, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že určí, že žalobkyňa bola vlastníkom vyššie uvedeného pozemku ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení Okresného úradu B., odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 18. 08. 2016 č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10. 10. 2016 č. 24929/2016/B624-SV/64203/To. Súd prvej inštancie navrhnutú zmenu žaloby pripustil uznesením zo dňa 17. 04. 2019 č.l. 195.

5.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu žalobkyne zamietol, zamietol aj jej návrh na prerušenie konania do skončenia konania 11S/259/2016 vedeného na Krajskom súde B.. Rozhodnutie odôvodnil predovšetkým nedostatkom naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení, že bola vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti ku dňu jej vyvlastnenia, nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného, ktorý nie je evidovaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti.

5.2. S rozsudkom súdu prvej inštancie, v jeho zamietajúcej časti vo veci samej, sa nestotožnila žalobkyňa a napadla ho v tejto časti odvolaním. Namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, nesprávny procesný postup a nesprávne právne posúdenie predmetu konania. Nestotožnila sa ani so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného.

5.3. V priebehu odvolacieho konania vstúpil do konania intervenient MH Invest II s.r.o. a to na strane žalovaného dôvodiac, že má právny záujem na výsledku konania.

6. Žalobkyňa v podanom odvolaní namietala v prvom rade nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v dôsledku jeho nedostatočného odôvodnenia, ktorá skutočnosť mala za následok porušenie jej práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces. Odvolací súd preto z tohto dôvodu predovšetkým skúmal, či napadnuté rozhodnutie trpelo vadou konania, namietanou žalobkyňou.

6.1. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý

súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

6.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

6.3. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

6.4. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 (Civilný sporový poriadok).

6.5. V súvislosti s námietkou žalobkyne o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko prijaté na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

6.6. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, možno aplikovať na odvolacie konanie, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá vadu konania, spočívajúcu v odňatí práva na spravodlivý súdny proces, pre ktorú by musel odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť.

6.7. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie obsahuje skutkové zistenia, právne normy aplikované súdom prvej inštancie a právne posúdenie, pre ktoré nemožno konštatovať nepreskúmateľnosť rozsudku a tým vadu konania majúcu za následok odňatie práva na spravodlivý proces. Preto následne preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že je vo výroku vecne správny.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, konania, ktoré mu predchádzalo, odvolania žalobkyne, odvolací súd konštatuje, že v danej veci súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8.1. Odvolací súd v zmysle § 380 ods. 1 CSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré

účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 380 ods. 2 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihladne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihladne.

8.2.V prejednávanej veci odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, nezistil žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

9. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

10. V danej veci sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil tak s výrokom napadnutého rozsudku, ako aj s dôvodmi uvedenými v jeho odôvodnení, z ktorého dôvodu podľa § 387 ods. 2 CSP na tieto dôvody ďalej poukazuje.

11.Na zdôraznenie správnosti odvolací súd iba dodáva, že ustanovenie § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku vychádza z doterajšieho ustanovenia § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších právnych predpisov, účinný do 30. 06. 2015, ďalej len „OSP“). Zachováva základné predpoklady určovacej žaloby, ktorými sú vecná legitímácia a existencia naliehavého právneho záujmu. Jediným obmedzením je, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, ktoré však na danú vec nedopadá.

11.1. Formuláciu petitu na určenie, či tu právo je alebo nie je, je potrebné vykonať tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť aktuálny stav (v prítomnom čase). Nie je prípustné určovať práva v minulosti, ak tieto práva zanikli. Platí, že súd určuje (ne)existenciu práva ku dňu jeho vyhlásenia (§ 217 CSP, M. P. a spol., Civilný sporový poriadok, komentár, nakladateľstvo C.H.Beck, rok 2016, strana 499). Súd nemôže vziať do úvahy skutočnosti, ktoré nastali v minulosti, ak v čase vyhlásenia rozhodnutia netrvajú. Okrem záveru, že vlastnícke právo nie je možné určiť do minulosti, je potrebné prihliadať aj na skutočnosť, že „ak sa má určovacou žalobou, resp. určovacím výrokom súdu dosiahnuť zhoda medzi skutočným stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností, bude naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva daný vždy“ (M. P.O. a kol., Občiansky súdny poriadok, komentár, nakladateľstvo C.H.Beck, 2. vydanie, komentár k § 80). Podobne „naliehavý právny záujem žalobcu na určení práva je daný vždy, ak zo zápisu vo verejnom registri vyplýva, že tvrdené právo patrí žalovanému. Preukazovanie naliehavého právneho záujmu je preto v týchto prípadoch bezproblémové. Určovacia žaloba môže byť v tomto prípade prostriedkom ochrany porušeného (nielen ohrozeného) práva“ (M. P. a spol., Civilný sporový poriadok, komentár, nakladateľstvo C.H.Beck, rok 2016, komentár k § 137). Súdna prax do 30. júna 2016 považovala za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ OSP aj žalobu o určenie (spolu) vlastníckeho práva. Právny záujem, ktorý bol podmienkou procesnej prípustnosti takejto žaloby, musel byť naliehavý. Pri skúmaní existencie tohto záujmu išlo o posúdenie procesnej otázky, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva. Nedostatok naliehavého právneho záujmu „predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovacía žaloba nemôže obstáť, a ktorý sám o sebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby“ (podobne rozhodnutia sp.zn. 3 Cdo 98/2004, 1 Cdo 91/2006, 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011). Ak všeobecný súd dospel k záveru, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je daný, vecnou stránkou podaného určovacieho návrhu sa už ďalej nezaobera (II. ÚS 137/08). Ďalej odvolací súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. septembra 2016 sp.zn. 5 Cdo/548/2015 publikovaný pod R 22/2017, ktorého právna veta znie „Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (§ 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku), nie je daný, ak sa petit žaloby,

jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatneného práva“.

11.2. Z vyššie uvedených dôvodov teda jednoznačne vyplýva, že naliehavý právny záujem na žalobkyňou požadovanom určení, nemôže byť v danom prípade daný, pretože by nedošlo k zmene vlastníka, ktorý je v súčasnej dobe zapísaný na liste vlastníctva. Žalobkyňa sa tohto určení ani nedomáhala, pretože žiadala určiť, že jej patrí vlastnícke právo ku dňu vyvlastnenia, t.j. do minulosti. Z obsahu žaloby a všetkých vyjadrení žalobkyne vyplýva, že žalobu podala len z dôvodu vyplatenia náhrady za vyvlastnený pozemok, ktorá bola uložená do úschovy súdu. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení a to najmä z dôvodu, že nie je možné určiť do minulosti (ku dňu vyvlastnenia), že bola vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti a jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie sa neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobkyňou uplatneného práva.

11.3. Zo záverov odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie, ako aj zo zhodného záveru odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa neosvedčila svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení, napriek tomu, že ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ teda súd dospel k záveru, že ten, ktorý určovací návrh nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne návrh bez toho, aby sa zaoberal meritom veci (otázkami aktívnej a pasívnej legitímácie strán sporu). Z tohto dôvodu následne nebol povinný zaoberať sa skutočnosťami tvrdenými žalobkyňou, vo veci samej a to ani existenciou vecnej aktívnej, či pasívnej legitímácie strán sporu.

12. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu, aby sa pri posudzovaní predmetu konania zaoberal podstatnými námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní.

12.1. Odvolateľka v prvom rade namietala v podanom odvolaní nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v dôsledku jeho nedostatočného odôvodnenia.

12.1.1. S namietanou vadou konania spočívajúcou v porušení práva žalobkyne na spravodlivý proces a v nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie sa odvolací súd vypořiadal v bode 6 tohto rozhodnutia. Keďže žalobkyňou namietanú vadu konania odvolací súd nezistil, námietku odvolateľky vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú.

12.2. Odvolateľka ďalej v podanom odvolaní sa nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie a namietala jeho tvrdenie o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

12.2.1. S tvrdením žalobkyne, podľa ktorej má naliehavý právny záujem na určení voči žalovanému z dôvodu, že z rozhodnutia o vyvlastnení bolo zrejmé že účastníkmi vyvlastňovacieho konania boli žalobkyňa i žalovaný a finančná náhrada nebola vyplatená z dôvodu prebiehajúcich konaní o určení vlastníctva, sa odvolací súd nestotožnil. Hoci nespochybnuje dôvod uloženia náhrady za vyvlastnenie do úschovy súdu, ktorým bolo prebiehajúce súdne konanie, dodáva, že vo vzťahu k predmetnému pozemku parc.č. 3023 v k.ú. I. to však bolo konanie vedené na Okresnom súde B. sp.zn. 15C/113/2016. Preto iba výsledok uvedeného konania mohol byť významný pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie.

12.2.2. Na Krajskom súde v Nitre prebieha viacero konaní, ktorých premetom je určení vlastníckeho práva k pozemkom vyvlastneným pod výstavbu pre stavbu „Vybudovanie strategického parku, k.ú. T.“.

12.2.3. Odvolací súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že uznesením zo dňa 3. marca 2020 č.k. 12Co/46/2019-232 odvolací senát 12Co dospel k záveru, podľa ktorého pokiaľ by žalobcovi rozsudok súdu určujúci vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam v čase vyvlastnenia umožnil domôcť sa jeho práv, t.j. vyplatenia náhrady za vyvlastnenie titulom vlastníctva k vyvlastnenej nehnuteľnosti v konaní o úschove, bol by daný aj jeho naliehavý právny záujem na takomto určení. Prítom v danom prípade nejde o určení vlastníckeho práva do minulosti a žalobca sa ani nedožaduje toho, aby bol zapísaný na list vlastníctva ako aktuálny vlastník vyvlastnenej nehnuteľnosti. Snaží sa len dosiahnuť, aby jemu ako vlastníkovi vyvlastneného pozemku (podľa jeho tvrdenia) bola vyplatená vyvlastňovacia náhrada. Dôvodom zloženia vyvlastňovacej náhrady do úschovy je práve toto prebiehajúce súdne konanie, účelom ktorého je v končenom dôsledku určiť, komu má byť vyplatená náhrada za vyvlastnenie pozemku, pretože za súčasného stavu by do úvahy prichádzali dva subjekty. Tento názor odvolacieho senátu o existencii naliehavého právneho záujmu, bol prekonaný nižšie citovaným rozhodnutím vyššej súdnej autority, a to Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/36/2020.

12.2.4. Odvolací súd v danej veci vychádzal z jednoznačného záveru, že nepreukázanie naliehavého právneho záujmu je samostatným a prvoradým dôvodom, pre ktorý nemôže určovací návrh procesne obstáť a ktorý sám o sebe bez ďalšieho vedie k jeho zamietnutiu. Sporná nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy č. 2015/6/A58 zo dňa 17. 06. 2015 bola dňa 24. 07. 2015 zavkladovaná pod V5245/2015. Tento vklad bol rozhodnutím správy katastra z 2. novembra 2015 č. UP 34/2015-9 na

základe protestu prokurátora z 15. októbra 2015 zrušený, pričom toto správne rozhodnutie nebolo súdmi správneho súdnictva zrušené. Dôsledkom zrušenia tohto vkladu bolo obnovenie vlastníckeho práva žalovaného, ktorý následne zákonom dovoľeným spôsobom nakladal so svojim vlastníckym právom, keď svoj spoluvlastnícky podiel na spornej nehnuteľnosti previedol na spoločnosť MH Invest, s.r.o. (kúpna zmluva 30200/4825/2015/I./007/3047 zo dňa 25. 04. 2016). Táto spoločnosť spornú nehnuteľnosť následne previedla na spoločnosť MH Invest II, s.r.o. s jediným spoločníkom, ktorým je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (kúpna zmluva č. 20160027 zo dňa 21. 06. 2016). Okresný úrad, odbor výstavby a bytovej politiky B. rozhodnutím z 18. augusta 2016 vyvlastnil vlastnícke právo vlastníka spoločnosti MH Invest II, s.r.o., ktorá nadobudla právo k spornej nehnuteľnosti originálnym spôsobom. Účastníkom vyvlastňovacieho konania bola zároveň aj žalobkyňa.

12.2.5. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanom prípade žalobkyňa musí preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určení (§ 137 písm. c/ CSP), nakoľko nejde o žalobu, pri ktorej by sa nemusel preukazovať, keďže nejde o prípad, že by tento právny záujem vyplýval z osobitného predpisu. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti ku dňu vyvlastnenia, teda na deklarovaní vlastníckeho stavu do minulosti.

12.3. Odvolací súd k námietkam odvolateľky ďalej dodáva, že v danom prípade nejde ani o žalobu, ktorá rieši aktuálnu otázku, ako je tomu v prípade žaloby na určenie, že vec patrí do dedičstva, ktorej aktuálnosť je v tom, že vec môže (bude) prejednaná v dedičskom konaní. Bez takéhoto určenia by totiž dedičia nemohli nadobudnúť dedičstvo po právnych predchodcoch, nemajú iný „právny nástroj“ na nadobudnutie majetku poručiť. Neobstojí preto argumentácia a námietka žalobkyne o paralele zmenenej žaloby s uvedenou žalobou s poukazom len na to, že požadované určenie má význam v aktuálnom čase, keďže pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie je potrebné vyriešenie otázky vlastníctva. Takto podaná žaloba podľa názoru odvolacieho súdu nie je účinný procesný nástroj ochrany práva žalobkyne a bez tohto určenia jej právo nebude ohrozené a nestane sa neistým. ňou tvrdené vlastnícke právo v správnom konaní nebolo akceptované, pretože o náhrade za vyvlastnenie bolo rozhodnuté tak, že patrí vlastníkovi MH Invest II, s.r.o. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. mája 2018 sp. zn. 6Sžr/3/2018, ktorý vyslovil záver, že zmluvná voľnosť vlastníkov pozemkov, ku ktorým sa viaže zákonné predkupné právo štátu (§ 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), je obmedzená priamo zo zákona, a teda vlastníci dotknutých pozemkov sú povinní v prípade ich zamýšľaného predaja tieto prednostne ponúknuť na kúpu štátu. Neprihliadnutie katastrálneho úradu v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva z kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností na existenciu inštitútu zákonného predkupného práva štátu, ktoré obmedzuje zmluvnú voľnosť povinného subjektu, je v rozpore s účelom a cieľmi zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a to i vtedy, ak predkupné právo štátu vzniklo ex lege až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade nejde ani o prípad určovacej žaloby ako prostriedku ochrany už porušeného práva, pretože žalobkyňa touto žalobou nesleduje zosúladenie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom - zápis jej vlastníckeho práva v katastri nehnuteľnosti, ale ide jej len o vyplatenie náhrady za vyvlastnenie pozemku, teda o plnenie, ktorého sa môže domáhať žalobou na plnenie, v ktorom konaní by sa otázka vlastníckeho práva posudzovala ako otázka predbežná. Žalobný nárok na plnenie by konzumoval aj určovací žalobný nárok, prípadne sa domáhať určenia, komu tvrdená náhrada za vyvlastnenie patrí. Do preukázania opaku treba tiež považovať rozhodnutie o vyvlastnení za vecne správne, teda do ukončenia správnych konaní nemožno v občianskoprávnom konaní ustáliť aktívnu legitímáciu žalobkyne a s ňou spojený naliehavý právny záujem pre akýkoľvek spor súvisiaci náhradou za vyvlastnenie.

12.4. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii žalobkyňa tiež poukázala na § 228 ods. 2 CSP, ktoré záväznosť rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnostiam rozširuje aj na osoby, ktoré nie sú stranami sporu (spoločnosti MH Invest, s.r.o. a MH Invest II, s.r.o.) a to bez potreby ich vstupu do konania. Podľa názoru odvolacieho súdu na to, aby mohol nastať tento zákonný dôsledok, bolo potrebné v prvom rade to, aby mala žalobkyňa naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo v danom prípade splnené nebolo. Z tohto dôvodu túto argumentáciu žalobkyne považoval za nedôvodnú.

12.5. V tejto súvislosti odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 01. 2021 sp.zn. 1Cdo/36/2020, v ktorom dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne v obdobnej skutkovej a právnej veci, v ktorom konaní bola súdom prvej inštancie zamietnutá žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu

na požadovanom určení žalobkyňou; odvolacím súdom bol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdený a dovolacím súdom bolo dovolanie žalobkyne odmietnuté. Dovolací súd sa v tejto veci stotožnil so záverom odvolacieho súdu, že: „a/ vklad vlastníckeho práva bol na základe protestu prokurátora zrušený, toto správne rozhodnutie nebolo súdmi správneho súdnictva zrušené a došlo k obnoveniu vlastníckeho práva žalovanej; b/ vlastnícke právo vlastníka Spoločnosti MH Invest s.r.o. bolo vyvlastnené na základe rozhodnutia zo dňa 18. augusta 2016; c/ určenie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti bolo ku dňu vyvlastnenia, teda išlo o deklarovanie vlastníckeho stavu do minulosti, nešlo o žalobu, ktorá rieši aktuálnu otázku; d/žalobkyňou tvrdené vlastnícke právo v správnom konaní nebolo akceptované z dôvodu, že o náhrade za vyvlastnenie bolo rozhodnuté tak, že patrí vlastníčkovi spoločnosti MH Invest s.r.o.; e/ v danom prípade nejde ani o prípad určovacej žaloby ako prostriedku ochrany už porušeného práva, pretože žalobkyňa touto žalobou nesleduje zosúladenie zhody zápisu vo verejnom registri so skutkovým právnym stavom, ale ide jej len o vyplatenie náhrady za vyvlastnenie pozemku, teda o plnenie, ktorého sa môže domáhať žalobou na plnenie, v ktorom by sa otázka vlastníckeho práva posudzovala ako otázka predbežná. Preto aj dovolací súd dospel k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na predmetnom určení“.

12.6. Keďže aj v danej, odvolacím súdom prejednáwanej veci, išlo o totožný tak skutkový, ako aj právny stav, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s týmto rozhodnutím vyššej súdnej autority a jej závery aplikoval aj v tomto rozhodnutí.

12.7. Odvolateľka v bode 33. odvolania poukazuje na uznesenie Krajského súdu B. sp.zn. 6Co/25/2015, so záverom ktorého sa odvolací súd stotožnil. V tomto uznesení odvolací súd konštatuje, že: „Pre úspech v spore nie je nutné, aby účastníci boli subjektmi práv a povinností, prípadne právneho vzťahu, ktoré majú byť určené, ale podmienkou je, aby žalobca mal naliehavý právny záujem na určení, a to na určení proti označenému žalovanému“. Ďalej však pokračuje, že: „žaloba o určenie vlastníckeho práva žalobcu musí smerovať proti všetkým, ktorí sú ako vlastníci nehnuteľnosti zapísaní v katastri nehnuteľností. Pre úspech v spore nie je nutné, aby účastníci boli subjektmi práv a povinností, prípadne právneho vzťahu, ktoré majú byť určené, ale podmienkou je, aby žalobca mal naliehavý právny záujem na určení, a to na určení proti označenému žalovanému“. Túto druhú časť odôvodnenia citovaného uznesenia žalobkyňa zrejme opomenula citovať a vychádzať z nej, pričom iba účelovo vytrhla z kontextu text, ktorý vyhovoval jej tvrdeniu.

12.8. Odvolanie odvolateľky je sčasti zmätočné. Odvolateľka v bode 34. odvolania tvrdí, že v podanej žalobe uvádzal, aký je medzi ňou a žalovaným v prvom rade a H. (resp. jej právnym nástupcom) vzťah. Odvolací súd iba poznamenáva, že tento odsek zrejme k danej veci a danému problému nepatrí, keďže žiadna H. nebola stranou v tomto konaní a stranou neboli ani žalovaní v prvom, treťom, štvrtom a piatom rade tak, ako to odvolateľka v tejto časti odvolania uvádza.

12.9. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd námietky odvolateľky vyhodnotil ako nedôvodné a účelové.

13. Záverom odvolací súd poznamenáva, že vec prejednávajúci senát odvolacieho súdu už v obdobnej skutkovej a právnej veci zaujal právny názor týkajúci sa nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení napr. vo veciach 25Co 9/2020, 25Co 22/2020, 25Co 64/2020, 25Co 100/2020, 25Co 125/2019, 25Co 134/2019. Taktiež ďalšie senáty odvolacieho súdu zaujali v obdobných veciach rovnaký právny záver, týkajúci sa naliehavého právneho záujmu na žalobkyňou požadovanom určení (6Co 63/2018, 6Co 9/2020, 12Co 59/2020, 7Co 212/2019, 8Co 245/2019).

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutej žalobe podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

15. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v plnom rozsahu z dôvodu, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).